

Dyżury aptek i zmiany w Prawie Farmaceutycznym

Jak zaplanować finansowanie, sporządzić analizę potrzeb i legalnie wymusić dyżury aptek po nowelizacji Prawa farmaceutycznego – kluczowe dylematy starostw powiatowych i miast na prawach powiatu

Wideoszkolenie jest skierowane do pracowników starostw powiatowych oraz urzędów miast na prawach powiatu, którzy zajmują się dyżurami aptek.

NOWELIZACJA - ZMIANY W PRAWIE FARMACEUTYCZNYM

Praktyczne videoszkolenie Katarzyny Nadrowskiej pokazuje, jak po zmianach w art. 94 Prawa farmaceutycznego prawidłowo ustalać dostępność aptek w porze nocnej i w dni wolne od pracy. Uczestnicy dowiedzą się, jak sporządzić analizę potrzeb mieszkańców, wyznaczyć aptekę do dyżuru uchwałą zarządu powiatu, zaplanować finansowanie ze środków NFZ lub budżetu powiatu, rozliczać faktycznie pełnione dyżury oraz reagować na brak informacji, odmowę współpracy, zmiany godzin pracy i skargi mieszkańców lub aptek.

W programie m.in.:

- Jak finansować dyżury aptek po nowelizacji – kiedy płaci NFZ, a kiedy koszty przechodzą na powiat?
- Jak prawidłowo sporządzić analizę potrzeb mieszkańców i ocenić, czy dostępność aptek jest wystarczająca?
- Jak wyznaczyć aptekę do pełnienia dyżuru, gdy zgłosi się kilka aptek albo gdy żadna nie chce dyżurować?
- Jak ustalić harmonogram dyżurów nocnych i świątecznych, aby był zgodny z art. 94 Prawa farmaceutycznego?
- Jak rozliczać dyżury aptek – umowy, faktury, stawki, dodatkowe godziny i planowanie środków w budżecie?
- Jak egzekwować obowiązki aptek – brak informacji o godzinach pracy, odmowa dyżuru, nieotwarcie apteki i kary?
- Jak reagować na zmiany w ciągu roku – zmiana godzin pracy, zamknięcie apteki, skargi mieszkańców i aktualizacja komunikatów?

Szczegółowy program szkolenia:

NOWELIZACJA - ZMIANY W PRAWIE FARMACEUTYCZNYM

- Czy farmaceuta może obecnie samodzielnie wystawić receptę na szczepionkę?
- Jakie warunki musi spełnić apteka, aby mogła prowadzić szczepienia ochronne?
- Czy farmaceuta może wystawiać recepty refundowane w ramach programu bezpłatnych leków dla seniorów lub dzieci?
- Jak interpretować zmiany dotyczące wystawiania recept farmaceutycznych po nowelizacji?
- Czy zmiany w art. 96 ust. 41 ustawy umożliwiają szerszy dostęp pacjentów do szczepień w aptekach?
- W jaki sposób uproszczono procedury dotyczące próbek leków – czy nadal wymagany jest podpis odręczny lub kwalifikowany?
- Czy zgoda na przekazanie próbek może być obecnie przesłana np. mailem lub SMS-em?

- Czy zniesienie obowiązku wskazywania miejsca dostawy leków w ZSMOPL wpływa na praktykę aptek i hurtowni farmaceutycznych?
- Czy po zmianach apteki będą miały mniejsze obowiązki sprawozdawcze w systemie ZSMOPL?
- Czy dane raportowane do ZSMOPL będą nadal podstawą do kontroli dostępności leków?
- Jakie zmiany wprowadzono w zakresie zasad przyznawania dotacji dla JST na zadania z zakresu ochrony zdrowia?
- Czy nowelizacja przewiduje zmiany w zasadach finansowania opieki farmaceutycznej ze środków publicznych?
- Jakie zmiany formalne i porządkujące wprowadzono w ustawie Prawo farmaceutyczne?
- Czy nowelizacja wprowadza obowiązek weryfikacji dostępności szczepień w aptekach przez NFZ?
- Czy apteki powinny wdrożyć nowe procedury dokumentowania świadczeń zdrowotnych realizowanych przez farmaceutów?

Jakie są zasady finansowania dyżurów aptek?

- Czy dyżury nocne oraz świąteczne będą płatne?
- Jakie godziny dyżuru są objęte finansowaniem?
- W świetle nowych zmian kto będzie opłacał dyżury aptek? NFZ czy starostwo?
- Czy dyżury po godzinie 23 powiat będzie musiał partycypować w koszty?
- Czy w przypadku dodatkowych godzin dyżuru apteki opłatę będzie pokrywało starostwo?
- Skąd pozyskać dofinansowanie na dyżury aptek?
- Czy można uzyskać dofinansowanie od wojewody? Czy w takim przypadku należy złożyć wniosek? Jeśli tak, to jak on powinien wyglądać?
- Jakie kwoty przysługują aptekom za pełnienie dyżurów?
- Jakie są koszty utrzymania całodobowej dostępności aptek?
- Czy apteki mogą negocjować stawkę?
- Co zrobić w przypadku potrzeby całodobowej apteki w miejscowości? Skąd pozyskać środki?
- Czy jeżeli zarząd powiatu uzna, że podane przez apteki godziny pracy nie zagwarantują zaspokojenia potrzeb ludności w porze nocnej oraz w dni wolne od pracy i określi szerszy zakres godzinowy dyżurów pełnionych przez aptekę, które sfinansowane muszą być ze środków własnych, na jakiej podstawie powiat może wydatkować takie środki? Czy na realizację tego zadania powiat zobowiązany będzie do przeprowadzenia postępowania przetargowego zgodnego z ustawą PZP, czy negocjacji?
- Projekt ustawy przewiduje finansowanie pełnienia dyżurów w formie wynagrodzenia ryczałtowego ze środków NFZ lub – gdy potrzeby nie są zaspokojone – ze środków powiatu.
- Jak będą finansowane wynagrodzenia?
- Jak interpretować opłaty NFZ za dzień świąteczny oraz za nocny dyżur podczas dnia świątecznego?
- W jaki sposób dokonywać zapłaty aptekom?
- W jaki sposób powinno odbywać się wystawianie faktur?
- W jaki sposób należy zawrzeć umowę z apteką?
- Czy finansowanie ma się odbywać poprzez akt prawny w zakresie zarządu, czy umowy? Jak taka umowa powinna wyglądać?
- W jaki sposób planować budżet przy niepewnej liczbie dyżurów?
- Jaką kwotę należy zabezpieczyć w budżecie i co, gdy środków zabraknie?
- Co w przypadku niezabezpieczenia kwoty – rezerwy czy przesunięcia?
- W jaki sposób wyliczyć możliwe koszty dyżurów?
- Czy podwyżka płacy minimalnej wymusza nowelizację uchwały?

- Czy należy wysłać zapytanie ofertowe?
- Co w przypadku, gdy rada nie zgodzi się z uchwałą o środkach?
- Czy pojawią się kontrole RIO?
- Czy NFZ będzie skłonny podpisać umowę z kilkoma aptekami?
- Czy gminy leżące na terenie powiatu mogą udzielić powiatowi pomocy finansowej na dodatkowe godziny dyżuru?
- Na jakiej podstawie należy zawrzeć umowę z apteką?
- Jeżeli apteka podpisuje umowę z NFZ, to czy podpisuje ją dodatkowo z powiatem?

W jaki sposób należy ocenić potrzeby społeczeństwa?

- Odwołując się do art. 94 ust. 3, kto i na jakiej podstawie stwierdza, że potrzeby ludności nie są zaspokojone?
- Czy wdrożenie zmian należy rozpocząć od analizy potrzeb mieszkańców?
- W jaki sposób zarząd powinien dokonać oceny potrzeb mieszkańców?
- Art. 94 ust. 9 pkt 3 – analiza poziomu zaspokajania potrzeb – jak ją przeprowadzić?
- Czy ocena może opierać się na zapytaniu do aptek?
- Czy referendum wśród mieszkańców będzie odpowiednim sposobem oceny?
- Co powinno się znaleźć w analizie potrzeb?
- Co powinna zawierać analiza dostępności aptek w porze nocnej i w święta?
- Czy dane o sprzedaży leków z aptek są wiarygodnym źródłem potrzeb?
- Jak rzetelnie przeprowadzić analizę zapotrzebowania?
- Co oznacza zapis o „lokalnych uwarunkowaniach geograficznych”?
- Czy są wytyczne co do lokalizacji apteki (centrum, komunikacja)?
- Jakimi narzędziami zarząd powinien dokonać oceny?
- Czy w powiecie z dwoma miastami potrzeba dyżuru w obu?
- Czy zarząd może zdecydować o braku zmian i jak to ogłosić?
- Jak wykonać badanie rynku aptekarskiego?
- Co, gdy godziny aptek nie zaspokajają potrzeb?
- Jaka forma ma mieć analiza – uchwała czy opinia?
- Czy analizy trzeba przeprowadzać co roku?
- Na jakich danych można się opierać, kto je udostępni i które są wiodące?
- Czy ustawowo określono termin, do którego analiza musi zostać opracowana?
- Czy ze wszystkich pacjentów szpital da się wyodrębnić mieszkańców powiatu?
- Jeżeli apteka spełnia oczekiwania mieszkańców, czy mimo braku zmian trzeba sporządzać analizę?
- Czy trzeba weryfikować aptekę całodobową, że spełnia wszystkie kryteria?
- Czy dane NFZ/CeZ o realizacji recept wystarczą do analizy potrzeb?
- Czy analizy musimy dokonać we wrześniu?

Jak wyznaczyć aptekę do pełnienia dyżuru?

- Czy powiat ma wyznaczać dyżury?
- Czy dyżury będą dobrowolne, czy obowiązkowe?
- Jakie są kryteria wyboru apteki?
- Do kiedy apteki mogą zgłosić się do pełnienia dyżurów?
- Czy każda apteka ma zgłosić, czy jest w stanie przyjąć dyżur?
- W jaki sposób należy poinformować apteki o terminie składania oświadczeń?
- W jaki sposób zebrać informacje o pracy aptek? Co jeżeli apteki nie udzielą odpowiedzi?

- Czy dyżury może pełnić jedna apteka?
- Czy zarząd wyznacza w drodze uchwały jedną aptekę do pełnienia dyżurów?
- Ile aptek może być wybranych do pełnienia dyżurów?
- Co w przypadku, gdy gotowość wyrazi kilka aptek?
- Czy można wyznaczyć wszystkie apteki, które się zgłoszą?
- Czy uchwały będą zawsze honorowane przez NFZ?
- Czy NFZ podpisze umowy z aptekami wskazanymi w uchwale?
- Czy apteki co roku do 30 września muszą przekazać zarządowi swój harmonogram?
- Co zrobić w przypadku braku zgłoszenia gotowości do pełnienia dyżurów?
- Czy na aptecę będzie można wymusić przyjęcie dyżuru?
- Jak przekonać apteki do dyżurów nocnych?
- Jeżeli nie będzie chętniej apteki, to czy powiat powyżej 40 tys. mieszkańców wyznacza aptekę bez jej zgody?
- Czy w powiecie > 40 tys. zarząd może wyznaczyć aptekę do dyżurów w mieście innym niż jego siedziba?
- Czy zarząd powiatu może wystąpić do apteki o ponowne złożenie oświadczenia (art. 94 ust. 10)?
- Czy apteka może odmówić złożenia oświadczenia?
- Co w sytuacji rozbieżnych informacji z apteki i z WIF?
- Co, jeżeli inspektor farmaceutyczny nie może zweryfikować oświadczenia w zakresie personelu?
- Co w sytuacji, gdy zarząd wyznaczył aptekę, a ta odmawia złożenia oświadczeń?
- Czy oprócz uchwały trzeba z apteką zawierać umowę?
- Czy rada powiatu musi uchylić starą uchwałę, która obowiązywała przed wejściem nowych przepisów?
- Czy można nie brać pod uwagę apteki chętniej, ale odległej od szpitala, i wyznaczyć aptekę przy szpitalu?

Jak ustalić nocne i świąteczne dyżury aptek?

- Jak często apteka może / musi wykonywać dyżur nocny?
- Jak ustalić godziny otwarcia aptek?
- Czy w niedziele i święta powinny odbywać się dyżury nocne?
- Jeżeli apteka jest otwarta do 22-ej, czy dyżur 21-23 uznaje się za 2 h ciągiem?
- Co zrobić, jeśli apteki deklarują dłuższy dyżur niż powiat może sfinansować?
- Czy możliwe jest ustalenie jednej apteki czynnej 24 h na dobę?
- Jeśli apteka otwarta w niedziele i święta, czy można zrezygnować z uchwały?
- Czy dyżury aptek całodobowych należy skrócić?
- Czy apteka dyżurująca może znajdować się poza miastem?
- Co zrobić, jeśli kilka aptek nie zgodzi się na dyżury nocne?
- Dyżur nocny = 2 h (19-23), świąteczny = 4 h (10-18) – praktyczne przykłady.
- Jak uniknąć przerwy między dyżurem świątecznym a nocnym?
- Czy powiat > 40 tys. ma obowiązek dyżurów po 23, gdy apteka czynna 7-23?
- Czy można wyznaczyć dyżury mimo braku personelu wszystkich aptek?
- Jeżeli apteki zamykają się o różnych godzinach, jak ułożyć rotację, by NFZ refundował 21-23?
- Czy NFZ zapłaci, jeśli wyznaczymy dwie apteki w różnych miejscowościach?
- Czy brak uchwały przy aptecę całodobowej jest dopuszczalny?
- Czy można wskazać w uchwale tylko dni świąteczne, gdy zwykłe godziny zaspokajają potrzeby?
- Czy powiat może być zobowiązany do dyżurów po 23 mimo braku aptek?

- Co zrobić, gdy apteka pracująca do 18 ma dyżurować 21-23 (przerwa 3 h)?
- Jak podzielić dyżur aptek, aby ich pracę zrefundował NFZ?
- Czy można wyznaczyć różne apteki na dyżury nocne i na niedziele / święta?
- Jeżeli apteka zamykana o 19, czy można jej zlecić dyżur 21-23 na koszt NFZ?
- Czy mimo apteki całodobowej można wyznaczyć drugą w miejscowości oddalonej 30 km od siedziby powiatu?

Jeżeli apteki będą opłacane za pełnienie dyżurów, czy istnieje konieczność dokonywania kontroli?

- Czy w związku z nowymi przepisami będzie konieczność przeprowadzania kontroli aptek?
- Czy będziemy mieć wpływ na to, czy apteki będą wykonywać dyżury, czy nie?
- W jaki sposób dokonywać kontroli? Jak taka kontrola powinna wyglądać? Kto ją powinien przeprowadzić?
- Co zrobić w przypadku, gdy apteka dyżurująca nie otworzy się w niedzielę lub dzień świąteczny?
- Jakie działania podjąć w przypadku, gdy ktoś zgłosi, że apteka nie pełni wyznaczonego dyżuru?
- Co zrobić, jeśli apteka nagminnie nie otwiera się w godzinach dyżuru?
- Czy można złożyć zawiadomienie do prokuratury w przypadku, gdy apteka nie wykonuje dyżurów?
- Kiedy można nałożyć karę do 2000 zł, a kiedy należy żądać zwrotu wynagrodzenia za faktycznie niepełniony dyżur?
- Istnieje możliwość nałożenia kary do 2 tys. zł – od czego zależy ustalenie wysokości kary?
- W jaki sposób wyegzekwować nałożoną karę?
- Gdzie można znaleźć informację o karach?
- Czy nienakładanie kar może być naruszeniem dyscypliny finansów publicznych?
- Czy za brak informacji o gotowości do dyżuru można nałożyć karę? Jaka powinna być jej wysokość?
- Czy nakładamy karę na aptekę, która nie przekazuje informacji o rozkładzie godzin pracy?
- Jeżeli po wezwaniu podmiot złoży oświadczenie w 10 dni (zamiast 7) – czy nakładamy karę?
- Czy brak przesłania oświadczenia i odpowiedzi farmaceutów jest podstawą do nałożenia kary?
- Czy przesłanie informacji o brakach kadrowych zwalnia z obowiązku nałożenia kary?
- Co zrobić, gdy apteka nie wykonuje leków recepturowych podczas dyżuru?

Jak powinna się odbywać komunikacja elektroniczna między aptekami a powiatem?

- Jak zapewnić elektroniczną komunikację między powiatem, zarządem i aptekami?
- Czy komunikacja elektroniczna może odbywać się drogą mailową?
- Jak powinno wyglądać zapytanie wysłane drogą elektroniczną do aptek o gotowość do pełnienia dyżuru?
- Czy wiadomość elektroniczna powinna być opatrzona podpisem kwalifikowanym?
- Jak zweryfikować, czy osoba składająca oświadczenie ma do tego uprawnienia?
- Czy wiadomość elektroniczna powinna być przesyłana przez ePUAP?
- Czy o dyżurach i wybieraniu apteki musi być poinformowana inspekcja farmaceutyczna?
- Czy można komunikować się z aptekami drogą listowną zamiast elektroniczną?

Jak poradzić sobie ze skargami od aptek i od obywateli?

- Jak radzić sobie ze skargami aptek w sprawie wyznaczonych dyżurów?
- Co zrobić, jeśli otrzyma się pismo ze skargą od apteki w sprawie ustalonego dla niej dyżuru?
- Co zrobić, jeśli apteka nie ma pracownika, który może pełnić dyżury nocne?
- Co jeśli apteka zgłasza mniejsze przychody przez wydłużone godziny otwarcia?

- Co zrobić, jeśli apteka odmawia dyżuru nocnego ze względów bezpieczeństwa?
- Jak przyjmować i rozpatrywać skargi mieszkańców na zmianę grafików aptek?
- Jak zweryfikować, czy apteka wykonuje leki recepturowe – i co, jeśli tego nie robi?

Jak reagować na zmiany zachodzące w ciągu roku?

- W jaki sposób poinformować społeczeństwo o zmianach dostępności aptek?
- Czy każdą zmianę lub zastępstwo trzeba zatwierdzać nową uchwałą?
- Czy zmiana nazwy lub lokalizacji apteki wymaga nowej uchwały?
- Czy w uchwale można wskazać aptekę rezerwową na wypadek awarii?
- Jak postępować przy zmianie godzin otwarcia apteki – uchwała czy ogłoszenie w BIP?
- Co zrobić w przypadku nagłego zamknięcia apteki (pożar, śmierć właściciela)?
- Obowiązek aptek informowania starostwa o zamknięciu działalności – jak egzekwować?
- Jak zweryfikować faktyczne zamknięcie apteki?
- Gdzie zamieszczać bieżące komunikaty o zmianach dyżurów?
- Co w sytuacji, gdy apteka nie przekaże 30 dni wcześniej informacji o zmianie godzin – kara czy pouczenie?
- Czy można w uchwale zapisać automatyczny mechanizm aktualizacji godzin bez nowelizacji?
- OIA wzywa do uchwały do 30 IV – skąd wynika ten termin?
- Czy uchwałą wyznaczającą aptekę trzeba podjąć do końca roku kalendarzowego?
- Jeśli apteka całodobowa działa od lat – czy co roku trzeba planować jej dofinansowanie z NFZ?
- Jak rozwiązać sytuację, gdy apteka pracująca do 18:00 ma dyżurować 21:00-23:00?

Funkcjonowanie powiatu obwarzankowego

- Czy taki powiat jest zwolniony z ustalania dyżurów i harmonogramów aptek?
- Czy zwolnienie dotyczy wyłącznie dyżurów nocnych/świętecznych, czy także rozkładów godzin pracy?
- Czy powiat może przyjąć uchwałą, że dyżury będą tylko w mieście-siedzibie?
- Czy obowiązek ustalania dyżurów może przejść miasto na prawach powiatu?
- Czy w powiecie obwarzankowym muszą istnieć apteki dyżurujące w nocy i święta?
- Co, jeśli apteki z gmin zgłoszą chęć dyżurów nocnych – czy powiat musi je uwzględnić?
- Czy powiat nadal sporządza coroczny harmonogram godzin pracy aptek?
- Czy można zawrzeć porozumienie z miastem-siedzibą, aby dyżury odbywały się tylko tam?
- Jeżeli apteka całodobowa w mieście zaspokaja potrzeby mieszkańców, czy uchwała powiatowa jest nadal wymagana?
- Czy NFZ uzna uchwałą wyznaczającą dyżury tylko w mieście-siedzibie?

Jakie zmiany zaszły w organizacji dyżurów aptek w ostatnim roku?

- Jaka ustawa reguluje dyżury po zmianach z 2024/25 i co się zmieniło?
- Jak interpretować pojęcie „powiat > 40 tys.” oraz „< 40 tys.” po nowelizacji?
- Do kiedy można opierać się na starych uchwałach?
- Kiedy stara uchwała przestaje obowiązywać?
- Czy rada powiatu musi uchylić starą uchwałą, jeśli zarząd uzna zaspokojenie potrzeb?
- Jaki maksymalny okres może mieć uchwała przejściowa?
- Czy uchwała w sprawie rozkładu godzin aptek jest aktem prawa miejscowego?
- Czy konieczne jest coroczne uchwalanie nowych przepisów?
- Czy powiat może utrzymywać starą uchwałą bezterminowo, jeśli sytuacja się nie zmienia?

- Rozkłady godzin pracy – kary za brak lub spóźnienie.
- Kiedy i jak apteka powinna zgłaszać zmiany godzin (30 dni wcześniej)?
- Czy brak zgłoszenia zawsze skutkuje karą, jeśli dyżury są zabezpieczone?
- Jak publikować uchwały i komunikaty (BIP, strona WWW, media lokalne)?
- Czy magister farmacji musi być obecny przez cały czas pracy apteki dyżurującej?
- Jak weryfikować spełnienie wymogu sporządzania leków recepturowych?
- Powiat > 40 tys., apteka czynna 7-23 – czy obowiązek dyżurów po 23?
- Czy NFZ zapłaci, jeśli powiat > 40 tys. uzna potrzebę dyżurów i wskaże aptekę?
- Czy można wyznaczyć aptekę w miejscowości oddalonej 30 km od siedziby z powodu braku komunikacji nocnej?
- Czy dyżury można podzielić: jedna apteka noc, inna niedziele/święta?
- Czy powiat może być zobowiązany do dyżurów po 23 mimo braku aptek i personelu?

Prowadzący:

Katarzyna Nadrowska — z wykształcenia prawnik, posiada 25-letnie doświadczenie w pracy w samorządzie. Zagadnieniami z zakresu funkcjonowania aptek ogólnodostępnych na terenie powiatu zajmuje się od samego początku. Na przestrzeni 25 lat pracy zajmowała się bardzo szerokim zakresem zagadnień między innymi prawa lokalnego, kontroli, współpracy z organami kontroli RIO, NIK, jednostkami organizacyjnymi powiat. Brała udział w organizacji funkcjonowania Nieodpłatnej Pomocy Prawnej na terenie powiatu.

Terminy i szkolenia

Data: 15 lipca 2026 10:00-15:00

Miejsce: Wideoszkolenie

Data: 03 września 2026 10:00-15:00

Miejsce: Wideoszkolenie

Data: 06 listopada 2026 09:00-14:00

Miejsce: Wideoszkolenie

Prawa autorskie do niniejszego programu przysługują Private Corporate Consulting Sp. z o.o. Udostępnianie, kopiowanie i przerabianie niniejszego programu bez pisemnej zgody Private Corporate Consulting Sp. z o.o., zagrożone jest odpowiedzialnością karną oraz cywilną